

- منبع پاسخ خود را به طور دقیق با ذکر صفحات بیاورید.
- بدون ایجاز مُخل و اطناب مُمل به سبک و سیاقی تحلیلی پاسخ دهید. استدلال‌ها را به نحو منطقی صورت‌بندی کنید.
- در زمان مورد نظر ارسال کنید (نه زودتر و نه دیرتر).
- نام خود و شماره تکلیف را علاوه بر بخش subject ایمیل، روی فایل نیز حتماً بنویسید.
- پاسخ این سؤالات بخشی از نمره نهایی است.

جلسه اول: تقسیم فلاسفه به عقل‌گرا و تجربه‌گرا

با ذکر معنای معرفت فطری، چگونه قول به معرفت فطری / پیشینی امکان تفکیک فلاسفه عقل‌گرا و تجربه‌گرا را فراهم می‌کند؟

جلسه دوم: ماقبل هیوم (۱)

۱. تجربه‌گرایی روش‌شناختی فرانسیس بیکن و بتهای چهارگانه را توضیح دهید؟
۲. روش و غایت فلسفه به نظر هابز و روش تحلیل و ترکیب را توضیح دهید.

جلسه سوم: ماقبل هیوم (۲)

۱. سه دلیل لاک بر عدم وجود مبادی فطری در معرفت آدمی را بنویسید.
۲. لاک سه پرسش را در مسئله هویت شخصی تفکیک می‌کند؟ این سه پرسش چیستند؟ ملاک هویت شخصی را چه می‌داند (ذکر آزمایش فکری لاک) و تامس رید با چه آزمایش فکری به این ملاک پاسخ می‌دهد؟
۳. معرفت‌شناسی بارکلی را توضیح دهید و نقش خدا در آن را بنویسید.

جلسه چهارم: هیوم؛ زندگی و زمانه و آثار

۱. آیا هیوم نسبت به قبل و بعد خود انقلابی بود؟ چرا هیوم برخی آثار خود را نفی می‌کند ولی مفسران از آنها دست برنمی‌دارند؟
۲. مهمترین مسئله و پروژه فلسفه هیوم چیست؟ و نظام فلسفی هیوم چگونه برآن بنا می‌شود؟

جلسه پنجم: بخش ۱: در باب گونه‌های متفاوت فلسفه/ بخش ۲: در باب خاستگاه ایده‌ها

۱. دو فلسفه‌ای که هیوم در بخش اول کتاب "کاوشی در خصوص فهم بشری" از آن سخن به میان آورده است کدام‌اند؟ آیا هیوم یکی از این دو را بر دیگری ترجیح داده است یا خیر؟ چرا؟
۲. هیوم چه استدلالی بر اینکه "همه ایده‌های ما ریشه در انطباعات دارد" اقامه کرده است؟ او به مثال نقضی که در مقابل این گزاره مطرح می‌کند چه پاسخ می‌دهد؟ آزمون بار برهان در این باب چگونه به کار می‌رود؟

جلسه ششم: بخش ۳: در باب تداعی ایده‌ها / بخش ۴: تردیدهای شکاکانه در خصوص کنش‌های فهم

۱. چرا هیوم در ویرایش ۱۷۷۷ بخش مثال‌های مربوط به اصول تداعی را از فصل سوم کتاب کاوش حذف کرد؟
۲. به چه معنایی هیوم مجاورت، مشابهت و علت را اصول ارتباط بین ایده‌ها قلمداد می‌کند؟ چرا برای آنها استدلالی مطرح نکرده است؟
۳. نسبت بین استدلال‌های ناظر به واقع و رابطه علت را توضیح دهید و بگویید آیا این استدلال‌ها پیشینی‌اند؟ آیا با رأی هیوم در باب علت پیش‌گویی ممکن است؟
۴. با توضیح چنگک هیومی بگویید منشأ باور به اصل یکنواختی طبیعت چیست؟

جلسه هفتم: بخش ۵: راه حل شکاکانه این تردیدها / بخش ۶: در باب احتمال

۱. هیوم چه تبیینی برای ضرورت علی دارد؟
۲. ”باور“ و تفاوت آن با ”وهم/fiction“ چیست؟
۳. درجات احتمال در استدلال را در تناظر با انواع رابطه علت بین اشیا تحلیل کنید. وقتی علتی معلول معلولش را نتواند ایجاد کند تحلیل فلاسفه و هیوم چیست؟ ”باور“ در چه وضعی شکل می‌گیرد؟

جلسه هشتم: بخش ۷: در باب ایده ارتباط ضروری / بخش ۸: در باب آزادی و ضرورت

۱. هیوم منبع احتمالی انطباق ارتباط ضروری را چگونه برمی‌شمارد؟ آیا رابطه بین علت و معلول همچون رابطه روح و بدن است؟
۲. نقد هیوم بر مقارنه‌گرایی (Occasionalism) با توجه به مبانی خودش چیست؟
۳. بر چه اساسی هیوم اختلاف درباره مفاهیم و آموزه‌های مهم فلسفی همچون ضرورت و آزادی را صرفاً اختلاف لفظی و ناشی از سوء فهم می‌داند؟
۴. تعریف ”اراده آزاد“ از نظر هیوم چیست؟

جلسه نهم: بخش ۹: در باب عقل حیوانات

۱. شأن نزول این بخش در کتاب هیوم چیست؟
۲. در نظر هیوم در انسان و حیوان، چه نسبتی میان قوه استنتاج و غریزه وجود دارد؟

جلسه دهم: بخش ۱۰: در باب معجزات

۱. با اینکه مبانی هیوم در باب ضرورت علی (همچون اشاعره) مجالی بیشتر به معجزه می‌دهد چرا معجزه را و از چه جهت نقد می‌کند؟
۲. گواهی شاهدان به معجزه چه اشکالاتی دارد؟

جلسه یازدهم: بخش ۱۱: در باب یک مشیت الهی خاص و یک وضعیت آتی

۱. نقد هیوم به برهان نظم را به طور خلاصه توضیح دهید؟
۲. نقد هیوم به الاهیات در باب ویژگی‌های خداوند، معاد، پاداش و کیفر اخروی چیست؟
۳. توجیه هیوم بر اینکه فلسفه اپیکوری خطری برای نظم جوامع ندارد چیست؟
۴. نسبت دین و اخلاق را هیوم چگونه می‌داند؟

جلسه دوازدهم: بخش ۱۲: در باب فلسفه آکادمیک یا شکاکانه

۱. نظر هیوم در باب شک روشی چیست؟
۲. هیوم استدلال‌های مجرد/ انتزاعی و ناظر به واقع در باب شکاکیت را چگونه پاسخ می‌دهد؟
۳. فواید شکاکیت آکادمیک چیست؟
۴. موضوعات مناسب برای پژوهش به نظر هیوم چیست؟

جلسه سیزدهم: تجربه‌گرایی پس از هیوم:

تجربه‌گرایی بعد از هیوم چه مسیری را رفته و تا کنون چه سرنوشتی داشته است؟

جلسه چهاردهم: پس از هیوم: کانت

کانت چه بخش از تجربه‌گرایی هیوم را به نظام خود تزریق می‌کند؟

جلسه پانزدهم: پس از هیوم: پوزیتیویسم

پوزیتیویسم در قرن ۲۰ چه نسبتی با فلسفه تجربه‌گرایی دارد؟

ارزیابی: آزمون پایان ترم (۱۲ نمره) + فعالیت طول ترم (۵ نمره) + کار پایانی (مقاله در موضوع درس یا ارائه) (۳ نمره)

الف) کتب

(۱) کاوشی در خصوص فهم بشری، ترجمه کاوه لاجوردی؛ نشر مرکز

همراه با دو شرح:

1) Stapleford, Scott, Goldschmidt, Tyron (2021) **Hume's Enquiry**, Expanded and Explained, Taylor & Francis.

2) Buckle, Stephen (2001) **Hume's Enlightenment Tract**, The Unity and Purpose of An Enquiry Concerning Human Understanding, Oxford University Press.

سایر کتب هیوم و در باب تجربه گرایی و هیوم:

- (۲) رساله‌ای درباره طبیعت آدمی (دو جلد)، ترجمه جلال پیکانی، انتشارات ققنوس. ترجمه دیگری از کتاب دوم آن با عنوان :
- (۳) رساله‌ای درباره طبیعت انسان؛ کتاب دوم: درباره احساس‌ها؛ تلاشی در ارائه شیوه تجربی استدلال در امور انسانی، ترجمه انسیه گویا، نشر نی.
- (۴) کاوش در مبانی اخلاق، ترجمه مرتضی مردیها؛ نشر کتاب پارسه، ۱۴۰۳.
- (۵) جستاری در باب اصول اخلاق؛ ترجمه داود مجیدی، نشر مرکز.
- (۶) دیوید هیوم؛ رساله‌ای درباره طبیعت انسان؛ پی جی ای کیل؛ ترجمه آرش جمشیدپور؛ انتشارات زندگی روزانه/ ۱۴۰۰.
- (۷) آشنایی با هیوم؛ پل استراترن؛ ترجمه زهرا آیین؛ نشر مرکز/ ۱۳۸۰.
- (۸) تاریخ فلسفه جلد پنجم؛ فیلسوفان انگلیسی؛ از هابز تا هیوم، کاپلستون، ترجمه امیر جلال الدین اعلم/ انتشارات علمی فرهنگی و سروش.
- (۹) هیوم، آنتونی کوئین‌تن، ترجمه اکبر معصوم‌بیگی، نشر آگه. ۱۴۰۴.
- (۱۰) هیوم؛ راهنمایی برای سرگشتگان، آنجلا کاونتری، ترجمه محمد حیدرپور و حسین دباغ، انتشارات طه، ۱۴۰۴.
- (۱۱) تجربه‌گرایان؛ راهنمای سرگشتگان، لورنس کارلین، ترجمه رحمان شریف‌زاده، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۹.
- (۱۲) احوال و آثار فرانسیس بیکن/ محسن جهانگیری/ انتشارات علمی و فرهنگی

- 1) Ainslie, D.C., 2015, Hume's True Skepticism, Oxford: Oxford University Press.
- 2) Ainslie, D.C., and Annemarie Butler (eds.), 2015, The Cambridge Companion to Hume's Treatise, Cambridge: Cambridge University Press.
- 3) Allison, H.E., 2008, Custom and Reason in Hume, Oxford: Oxford University Press.